
Kasprowicza Jana

Dzielnice: Bielany

Osiedla: Stare Bielany

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1928

Opis

Jan Kasprowicz (1860-1925) poeta, dziennikarz, tłumacz, historyk literatury, piewca Tatr. Pochodził z Szymborza, dzisiejszej dzielnicy Inowrocławia. Debiutował w 1882 roku w "Kłosach", podczas studiów w Lipsku i Wrocławiu związał się z grupami socjalistycznymi. Od 1888 roku mieszkał we Lwowie, gdzie początkowo pracował jako dziennikarz a później doktoryzował się i w 1909 roku objął Katedrę Komparatystyki Literackiej na miejscowym Uniwersytecie. Podczas I wojny światowej związany poglądowo z Narodową Demokracją, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości uczestniczył w akcji plebiscytowej na Warmii i Mazurach. Został wówczas prezesem rady nadzorczej firmy wydawniczej "Biblioteka Polska". Jego twórczość (głównie przede wszystkim poezja) była odzwierciedleniem bolesnych doświadczeń życiowych - biedy, samotności, wielokrotnych prób założenia rodziny i nawiązania dialogu z Bogiem. Opiewał również przyrodę polską, był zafascynowany kulturą Dalekiego Wschodu oraz mitologią grecką. Do jego najśłynniejszych zbiorów zaliczyć należy niewątpliwie "Z chałupy", "Z chłopskiego zagonu", "Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach", "Księżę ubogich". Był lingwistą-samoukiem, dobrze znał klasyczną grekę i łacinę (tłumaczył dzieła Ajschylosa oraz Eurypidesa), biegle władał francuskim oraz angielskim, co umożliwiło mu przekłady dzieł Szekspira, Byrona czy Wilde'a. Pod koniec życia zamieszkał w willi "Harenda" leżącej między Zakopanem a Poroninem. Tam też zmarł, początkowo pochowany na Starym Cmentarzu w Zakopanem, w 1933 roku spoczął w harendskim mauzoleum.

Ciekawostki

Do I wojny światowej pola Bielańskie służyły armii rosyjskiej jako poligon. W latach 20 spółdzielnia Zdobycz Robotnicza rozpoczęła budowę osiedla między dzisiejszymi ulicami Reymonta i Kleczewską, w okolicach placu Konfederacji. W 1928 ulica otrzymała dzisiejszą nazwę. W 1931 roku jednakże rozwiązano spółdzielnię na skutek długów w jakie popadła. Chciano sprzedać owe mieszkania, ale zamieszkiwała je już ludność, i to nie tylko robotnicza. Na rogu Płatniczej była cukiernia Bielanka Adam Chełmoński. Po wojnie lokatorem był Bogdan Dzieciół (ur. 1928) - prawnik, historyk sztuki

wojennej, autor kilkudziesięciu artykułów i publikacji książkowych dotyczących sądownictwa wojennego i swojego rodzinnego Sławkowa.

Nr 59: Kamienica Janczewskiego. Powstała w 1938-9 wg proj. Józefa Łowińskiego. Przed wojną przyjmował tu popularny ginekolog Bolesław Janczewski.

Krzyż drewniany. Na rogu z ul. Lipińską. Stał tu w latach 30 XX w.

Nr 61: Dom jednorodzinny Spółdzielni Zdobycz Robotnicza. W stylu dworowym, powstał w 1926-31. Przyjmował tu znany i ceniony lekarz, dr Bolesław Janczewski. Obecnie odgradzony jest grubym murem. Odnowiony na pocz. XXI w. Takie same stoją przy Lipińskiej 8 i Kasprowicza 57.

Nr 63: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 65: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 67: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 69: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 71: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego. Przed wojną działał tu najprawdopodobniej pierwszy sklep spożywczy na Bielanach Lucyny Piotrowskiej, po przeprowadzce sklepu, pani Chruzik otworzyła go na nowo.

Nr 73: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 75: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego. Przed wojną działało tu przedszkole, aż w 1935 dom kupili Kobyleccy i zlikwidowali placówkę. W czasie okupacji prowadzono tu szkolenia wojskowe dla młodzieży, która szła potem do Szarych Szeregów lub batalionu Zośka i Parasol.

Nr 77: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 79: Dom szeregowy osiedla Zdobycz Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego. Przed wojną i w czasie okupacji działał w piwnicy magiel, a nad nim sklep warzywniczy.

Nr 87: Dom szeregowy osiedla Siedziba Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego.

Nr 89: Dom szeregowy osiedla Siedziba Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego

Nr 91: Dom szeregowy osiedla Siedziba Robotnicza. Powstał w 1926-31 wg proj. Janusza Dzierżawskiego. Mieszkał w nim Hanna z Eychhornów Szwankowska (3 V 1919 - 13 I 2012) - wybitna warszawianka, członek zarządu Towarzystwa Miłośników Historii oraz Społecznego Komitetu Opieki nad Starymi Powązkami. Przed wojną pracowała w Archiwum Głównym Akt Dawnych, w czasie okupacji hitlerowskiej była członkiem Komendy Głównej Armii Krajowej. Po wojnie związała się

Muzeum Historycznym Miasta Stołecznego Warszawy, przez wiele lat kierując Sekcją Historyczną Komisji Badań Dawnej Warszawy a także pełniąc obowiązki kustosa. Jej mężem był również znakomity warsavianista, profesor Eugeniusz Szwankowski (1906-1973). Liczne artykuły opublikowała na łamach "Skarpy Warszawskiej" oraz jej następcy - tygodnika "Stolica", z którym współpracowała przez ponad pół wieku, także na łamach "Kroniki Warszawy" oraz "Rocznika Warszawskiego". Podczas stanu wojennego właśnie tu gościła członków Uniwersytetu Latającego. Pod koniec życia aktywnie udzielała się w Zespole Nazewnictwa Miejskiego. Była redaktorem kilkunastu wydawnictw książkowych (m.in. "Cmentarz Powązkowski w Warszawie", "Henryk Sienkiewicz i jego twórczość w naszej pamięci", "Warszawa i stolice regionalne II RP we wrześniu 1939 roku i w początkach Polskiego Państwa Podziemnego", "Pieśń o Stefanie Starzyńskim i jego Warszawie", "Pożegnanie Marszałka", "Trzeci Maj w Warszawie", "Umarli ... znajomi ... kochani ... : Powązki 1790-1990 w poezji i prozie", "Warszawa w pierwszych latach Niepodległości", "Warszawa XVIII wieku", "Warszawskie środowisko historyczne w XX wieku"), opublikowała również samodzielnie m.in. "Przewodnik po kościele Świętej Anny w Warszawie", "Stanisław Żaryn, konserwator zabytków Warszawy 1913-1964". Była zapaloną turystką, z tej pasji powstała jej jedyna "nievarsavianistyczna" publikacja - "Spała wczoraj i dziś".

Nr 107: Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 223 im. Partyzantów Ziemi Kieleckiej. Jedna z Tysiąclatek, powstała ok. 1960. W 1961 dyrektor Władysław Petrykowski otworzył szkołę dla uczniów. W 1998 szkołę przebudowano dla potrzeb uczniów niepełnosprawnych pod kierownictwem dyrektor Małgorzaty Zielińskiej.

Osiedle Młociny Południowe. Powstało w 1961-7 wg proj. Stefana Deubela z zespołem.

Nr 119: Nowe Bielany. Osiedle powstało wg proj. spółki Grupo Lar, mającej doświadczenie na rynkach hiszpańskim, francuskim i portugalskim. Budowa trwała w latach 2008- .

Strona parzysta:

Nr 30: W czasach PRL mieścił się tu kultowy bar Żak.

Nr 38: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 40: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 42: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 44: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 46: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 48: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 50: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 52: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 54: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 56: Blok osiedla Bielany I. Powstał w 1952-5 wg proj. Marii i Kazimierza Piechotków.

Nr 132: Huta Warszawa. Decyzja o budowie zapadła w 1951. Powstała w 1954 jako Huta Warszawa, pierwszy piec uruchomiono w 1957. Jest to jeden z największych producentów stali w Polsce. W roku 1992 wykupił hutę koncern włoski Lucchini i w 1995 rozpoczął modernizację zakładu. W 2005 wykupiona przez spółkę Arcelor, powróciła do pierwotnej nazwy.

Studnia oligoceńska. Własność Huty.

Pomnik Strzelców Kaniowskich. Żelazny pomnik wykonał Zbigniew Kowalski, a odsłonięto go 29.09.1979. Pomnik składa się z 3 abstrakcyjnych kompozycji, 5 prostopadłościanów, dwóch brył granitu i postumentu z tablicą z napisem: Żołnierzom 30 pułku Strzelców Kaniowskich i ich dowódcy mjr Bronisławowi Kamińskiemu poległym w obronie stolicy w dniu 21.09.1939 r. na terenie Placówki, Wawrzyszewa i obecnej Huty Warszawa. Hutnicy Warszawscy. Pomnik ufundowali hutnicy uczczenia pamięci ok. 500 żołnierzy poległych w walkach na odcinku tzw. Warszawskich Termopil.

Pomnik upamiętniający akcję grupy Osjan na lotnisko bielańskie. W formie 2 głazów, stoi przy ul. Sokratesa i Wergiliusza. Upamiętnia akcję żołnierzy AK z nocy 3\\4.05.1944 na lotnisko bielańskie. Żołnierze pod dowództwem kpt. Jana Andrzejewskiego zniszczyli wtedy 5 hitlerowskich samolotów transportowych Junkers Ju-52 wyładowanych ładunkami dla wspomżenia wschodniego frontu.

Data nadania nazwy: 1928.05.14
